

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovoljlo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 31. januarja.

Veliko in mnogokrat se je že pisalo o matrnem jeziku. Slovani vsi brez izjeme in sploh vsak trezno misleč človek je bil vsekdar tega mnenja, da mora matni jezik biti podlaga vsakršne omiki. Nasproti pa so nemški, nam sovražni listi vedno podarjali in dokazovati skušali, da matrnega jezika nam Slovencem ni treba gojiti, ker je za nas nemščina jedino zveličevalni jezik. Mej take nemške liste spadajo tudi v Celovci izhajajoče „Freie Stimmen“, katerih uredništvo pa mora biti jako kratkega spomina, ali pa izredno licemersko, da vsak dan spreminja svoje nazore in svoje politično prepričanje.

V svojej letošnji 3. številki z dne 22. t. m. prinaša namreč članek pod naslovom: „Die Pflege der Muttersprache“. Ta članek, ki bi je, kakor slavne Dežmanove „Proklete grablje“ „Freie Stimmen“ in njih uredništvo po hinavskih čeljustih, spisal je neki Henrik Leo Weber, učitelj na meščanski šoli v Bergreichenstein-u.

Omenjeni članek, ki ima na čelu motto: „Mutter-

sprache, Mutterlaut! — Wie so wonnesam, so traut!“ slóve:

„Osobito v naših višjih šolah biva nedostatek, da se na gojitev matrnega jezika še vedno premalo ozira, skoravno je matni jezik najmočnejše sredstvo novodobne kulture, zlasti pa narodne vzgoje. Glede notranje vrednosti ne zaostaja za nobenim tujim jezikom in mi bi morali učiti se, da popolnem v matrnem jeziku mislimo. Matni jezik naj bi bil središče vsej jezikovnej omiki tudi na srednjih in visokih šolah, sicer naša vzgoja ni naravna.“

„Glede pouka v matrnem jeziku treba postaviti najvišje zahteve. Nečemo kratiti pouka v tujih jezikih, ki ima za formalno in idealno izomiko svojo vrednost; a če že priznavamo pouku v tujih jezikih toliko važnosti, treba, da se tudi s svojim matrnim jezikom temeljiteje bavimo. Strogo bi se tedaj moralo gledati na to, da pridobé gimnazijalci in realci nekako znanje vsaj srednje-visoke-nemščine. S tem spoznavajo matni jezik v nedolžnosti in krasoti njegove mladosti in dobé veselje do natančnejega pouka.“

„Abiturijenti naših srednjih šol naj bi bili v stanji, da vse, kar je važnega v našem slovstvu, vzamó seboj v življenje kot dragoceno popotnino. Kolikor možno čisto izgovarjanje, spretnost v pisavi, da se ni bati nikakeršne zadrege, točno poznanje razvoja našega jezika in dovršeno znanje slovnice, mora se od njih zahtevati. Do sedaj skušalo se je bolj s tujimi, na gimnaziji z mrtvimi, na realkah z živimi jeziki, upeljati mladostne duhove v prostornosti slovnice in logike. Ta ovinek ponižuje matni jezik. Čestokrat čuje se tudi trditev, da znanje tujih, posebno klasičnih jezikov olajšuje nemški slog. Mi to radi priznavamo, a mi pa tudi trdimo, da jih na tisoči souverainno mojsterski zna vladati slogom, ki neso nikdar vzprejeli blagoslova klasične omike. Tudi iz naših nemških mojsterskih proizvodov odseva naroda veliki in še večji svetovni duh.“

„Vsak pouk v tujem jeziku moral bi se naslanjati na pouk v jeziku matrnem. S tem bi se pridobila že dolgo in iskreno zaželjena jednodnost v višje omiki.“

„Časa tok je tak in mi moramo za njim. Kaj nam pomaga čezmerna filologija? Drugi narodi, ki ne goje niti desetine toliko pouka v tujih jezikih,

kakor mi, neso zaradi tega nič manj izobraženi, nego Nemci, katerim pravijo, da so narod mislecev. Naj se goje tuji jeziki v naših šolah, a le toliko, da se čas in prostor ne krati matrnemu jeziku, naših očetov najdražje oporoki. Nobenega vrlega moža srce naj se od tega ne odtrga, kar je bilo njegovim očetom sveto in drago in v čegar ohranitev so zastavili svoje najboljše sile.“

„Was du ererbt von deinen Vätern hast, erwirb es, um es zu besitzen!“ kliče nam Goethe. Sicer pa je mej vsemi nitmi, ki nas vežejo na drago zemljo, domovino imenovano, baš matni jezik najmočnejša.“

Tako „Freie Stimmen“ in njih pedagogi in državniki. Nadejamo se, da bode skoro prilika, opozarjati je na to popolnem v našem smislu pisano izjavo.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 30. januarja.

Konec osemndnevne debate je bilo ovrženje vseh predlogov. Poprej je še dr. Sturm kot poročevalec manjine, skozi cele tri ure mučil poslance, to je tiste, ki so bili tako potrpežljivi, da so ga poslušali. Dr. Madejski, jeden najprijetnejših govornikov poljskega kluba, kakor poročevalec večine mu je odgovarjal, potem pa se je pričelo glasovanje. Sedeži so se napolnili in ne spominjam se, da bi kedaj bili poslanci v tacem številu navzočni, razun pri glasovanji o adresi leta 1879. A tačas je šlo za biti ali ne biti vlade in večine, danes pak je vsak vedel, da naj si bode glasovanje tako ali tako, zaradi tega se ne bode ničesar spremenilo.

Pred glasovanjem o Groholskega predlogu so ministri zapustili dvorano, ker pri resolucijah navadno ne glasujejo. Predlog je bil ovržen, ker je zanj le 167 poslancev glasovalo, celi poljski, česki, Hohenwartov in Lichtensteinov klub, izvemši Bärnfeinda, ki se je zdržal glasovanja, proti pa 174, cela levica, Coroninijev klub in Lienbacher, dr. Fuchs in Neumajer.

Potem se je glasovalo o predlogu večine, ki brez utemeljenja nasvetuje prehod na dnevni red. Tudi ta predlog je padel s 157 proti 184 glasom,

LISTEK.

O slovenskej stenografiji.

(Spisal Bezenšek.)

(Dalje.)

Pismo v obče — kakor pravi Faulmann — naj si nikdar ne utvarja, biti točneje od samega jezika, to je z drugimi besedami: nobeno pismo ni v stanji bilježiti vsekdar točno najfineje „nianse“ jezika. Ako tega ni v stanji napraviti obično pismo, kamo li stenografija.

G. Zupan je v tem oziru čisto protivnega mnenja; on pravi, da moja pisava „niti točnosti historične ali obične ne doseza, namesto jo presegati!“ Naj oprostí g. Zupan, ako mu rečem, da jaz nikdar niti v sanjah mislil nesem, da bi bil v stanji takšno stenografijo napraviti, ali Gabelsbergerjevo sistemo tako prepraviti, da bi bila točnejša od historične pisave. V nekem oziru zamore biti točnejša, ali v obče ne. Stenografija, ki bi gornjemu zahtevu odgovarjala in bi ob jednem služila za brzopis, to bi bil zares ideal, katerega pa še dosedaj nobeden meni znanih steno-

grafov ni dosegel. Ako je morebiti g. Zupan v stanji tako stenografijo napraviti, tedaj bode on največji korifej mej stenografi na svetu in „Galerie berühmter Stenografen“ je za njega potem prenzika. On bi tudi s tem ob jednem prekosil sv. Cirila, ki je napravil Slovanom pismo, s katerim se dozda ni nobeno glede točnosti za naznačevanje slovenskih jezikov meriti moglo. Ako pa ni v stanji tega napraviti, in ako njegova sistema temu zahtevu ne odgovarja, tedaj je smešno, da on našo sistemo graja, ker ne nabaja v njej tega, česar on pri svojej pogreša.

Pri tako „čudnih“ nazorih o zadači in cilji stenografije bilo bi brezkoristno razpravljati o raznih mojih načinih izraževanja samoglasnikov, poluglasov, sestavljenih konzonancij itd., kajti, kako se mora pisati, da bode pisava točnejša od navadne ali historične, to je še tajna g. Zupana.

Sicer pa moram tudi to opomeniti, ako je znana g. Zupanu izvorna sistema Gabelsbergerjeva, ali ako pozna njegov česki ali srbski prevod ali priredbo, to ne razumem, zakaj govori zmirom samo o „Bezenškovej sistemi“. — S tem mi daja nezasluzeno čast, ker jaz še nesem oče nobenej stenografične sistemi, kakor valjda g. Zupan, bil sem

samo „k večjemu srečen prelagatelj“ Gabelsbergerjeve sisteme, katero sem preložil ne po svojej volji in glavi, nego sem se ravnal po prevodih te sisteme na druge slovanske jezike, kajti jaz sem prijatelj uzajemnosti mej slavjanskimi plemeni. Zakaj se torej bavi g. Zupan samo in samo z mojim prevodom ali priredbo? Zakaj se ne spravi na original v kakem strokovnem listu, ako čuti v sebi sposobnosti? — Tam bi našel boljih in merodajnejših strokovnjakov od nas slovenskih, ki bi mu znali temeljiteje odgovarjati. Tudi bi našel celih korporacij, katerim je zadača baviti se s sistemskimi vprašanji; in ti bi ga znali poučiti v tem oziru. Ali pa naj govori o načelih prenašanja tega sistema na slovanske jezike na pr. na češki jezik, s katerimi načeli stojim jaz v soglasji in katera so postavljena in prijeta od celih društev, po večletnem razmišljevanji in obširnih studijah posamičnih strokovnjakov, ki so se sestajali v to svrbo v posebne odbore. Ako bi se jaz usodil njih načela braniti, ali pa ako bi branil sistemo proti g. Zupanovim nazorom, imeli bi oni pravo reči: hvala, nemojte se truditi! Mi ne trebamo odvetnika, znamo se že sami zagovarjati, ako je treba.

(Dalje prih.)

ker so proti njemu tudi nekateri člani Lichtensteinskega kluba glasovali.

Konečno je bil na vrsti Wurmbrandov predlog. Ministri zdaj vstopijo, da se udeležijo glasovanja. Levica začne sikati, kar ponavlja pri vsakem ministru, ko glasuje. Galerija pa pomaga in nekateri fantalini se prav nespodobno obnašajo. Wurmbrandov predlog ni dobil več, ko 155 glasov proti 186, ker je Coroninijev klub bil proti njemu. Le Švegelj se je zdržal glasovanja.

Ko predsednik naznanja izid, začne na galeriji velik špektakel. Nekaj slovanskih študentov je ploskalo, drugi so sikali in cepetali z nogami. Predsednik, ki se proti galeriji že ves čas prepustljivo obnaša, ukazal je vendar, da se mora galerija izprazniti. Reditelja Dumba in Fanderlik gresta vsak po svoji strani na galerijo, pa sta dolgo imela opraviti, predno sta spravila ljudi iz natlačene galerije.

Potem je še Coroninijev predlog bil pokopan, zanj glasovalo je le 16 mož Coroninjevega kluba.

S tem je končan nepotreben boj, katerega so provocirali Nemci, da bi državni zbor ne prišel do kacega praktičnega delovanja. Zato je cesar prav imel, ko je te dni proti poslancem, ki so bili pri njem v avdienci, se izrekel, da ves jezikovni prepir je le nekoristno tratenje časa.

Suzelka Dunajskim politikom.

(Dalje.)

Na Nemškem si tudi ne želijo zjedinenja z Avstrijo, najmenj si je pa tega misliti o cesarskeji hiši in o državnem kancelarji. Bismarck si združenja ne želi niti zavoljo notranje, niti vnanje svoje politike. On ne bi imel rad, da bi mu še naši nemški liberalci nasprotovali, vsaj je znano, kako on o tej opoziciji misli, kako zaničljivo je o njej govoril, tako da je moralo vsacega Avstrijca sram biti, kaj takega čuti o stranki, ki je nekda pri nas vladala in je cesar iz nje svoje svetovalce jemal. Herbstova stranka se tudi poslej nič poboljšala ni, ker Herbst je le grozno vesel, da je veliki Bismarck jeden pot tudi vanj pomeril.

Prusija bi si tudi na zvonaj s takim povečanjem nakopala le novih sovražnikov, novih nevarnosti, a Avstriji bi se tudi tako godilo. Ali bi pa tako nemštvo v Avstriji bilo bolj zavarovano? Nemštvo pri nas ni v nevarnosti, torej ga zaslanjati ni treba. Vse vzdihovanje plavičarjev je gola domišljija, večkrat pa tudi izdajska demonstracija. Zlasti je neumno, kar vznemirja Dunajske politike, ki se tolikanj bojé, da Dunaj svoj nemški značaj zgubode. Dunaj je ostal nemšk, če tudi že tisoč let prihajajo in se naseljujejo v njem nenemški ljudje. Baš nasprotno je jasno, da je na Dunaji veliko Nenemcev, ki so se v vsakem oziru tako presnuli, da jih več ni ločiti od pravega pravotnega Dunajčana.

Za Dunaj je bila velika sreča, da so se vsi Avstrijci, zlasti pa češki in ogerski plemenitaši v njem zbirali, ker le tako je Dunaju bilo možno, priti na to stopinjo, kjer je sedaj, da je namreč veliko, krasno glavno mesto različne države, pravo carsko mesto, ker to je cesarstva pomen, da ne obvladuje le jednega naroda, nego da razne narode združuje za njih skupne interese in naloge. Kakor hitro bi se pa Avstrija sklopila s prusko Nemčijo, onda postal bi Dunaj mesto druge vrste in izgubil svetovno-zgodovinsko veljavo, ki jo je stotine in stotine let imel kot jedino, največje in najsijajnejše mesto nemške države. Kaj torej mislijo zastopniki Dunaja, da tiščije v Berlinu, zlasti, ker se niti doma niti v Nemčiji tega ne mara?

Tudi na oblast, ki jo nemško-liberalna stranka imeti hoče na vse strani, bi v pruskeji tovaršiji bilo zastoj misliti. Kaj takega bi jej „tam zvonaj“ kmalu iz glave izbili, ker na Nemškem dobro vedo, da naši nemški liberalci ne zatirajo samo slovanske narodnosti, nego tudi rojake nemške, ako se le-ti ne dadé zapeljavati in popačevati od Dunajske, nemško-liberalne politike in mode. To so zlasti okusili Nemci v Tirolah.

Nemško-liberalna stranka Avstriji na srečo ni še mogla izvesti svojega programa, a narode je vendar že vznemirila in prisilila v aktivno in pasivno politiko, s tem napravila velike težave v notranjej politiki, a škodila državi tudi na vnanjo njeno stran. Le države, ki jo lastni državljani ljubijo, bojijo se druge vlasti. Se ve da nemško-liberalna stranka sanjari le za to, da je Avstrija prijateljica z vsemi drugimi državami, in da se slepo uklanja svojim znanim in najhujšim sovražnikom, zlasti pruskim Veliko-

nemcem. Če bi šlo po volji te stranke, Avstrija bi celo več ne bila zaveznica Prusiji, nego njena poslušna postrežnica, in kaj bi se na to zgodilo z Dunajem, je bilo že povedano. A Dunaj bi tako prišel tudi ob svoj visoki, krasni poklic, kateri mu je pripravila in odkazala srečna politika vladarske hiše, in ga bi tem bolj bilo treba izpolnjevati. Kot glava in serce države bi Dunaj moral delati za slavo Avstrije, za mejsebojno ljubezen in pravico avstrijskih narodov. Tej svetej dolžnosti pa nasprotuje nemško-liberalne stranke program, ki je že s prvim korakom vzel državi mir in spravo, in čegar zadnji korak v življenji bi državo razrušil, konstitucionalni sistem podrli, a Dunaj globoko ponižal. Germanizovati bi se moglo poskusiti le z absolutističnimi sredstvi; a posrečila se ni niti mogočnemu Jozefu II-mu, nego že sam poskus je državi nakopal veliko škodo, dosegal tudi baš nasprotno. Če bi torej obveljal germanizatorski program nemških-liberalcev, morali bi se najprej odpovedati takozvanej svojej ustavovernosti, zatajiti bi morali konstitucionalni princip in odpraviti ga iz cele države; a niti s takimi in tolikimi žrtvami ni germanizovati možno!

Obžalovati je, da so Dunajčanje, ki se njim v mnogem oziru ne more odreči originalnosti, baš v politiki taki filistri, slabotni in lehkomišljeni otroci, da se dajejo pitati s praznimi frazami, in se kar nič ne potrudijo, priti istini na dan. Da ne spoznajo, koliko s svojo agitacijo državi in samim sebi škodijo, to je uprav čudno. In zato pač zaslužijo, da se jim posmehujejo sodržavljanji in inostranci, akoravno je Dunaj v prvi vrsti poklican, da kaže pravega duha in visoki pomen velike naše države, lepe narodske družine.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. januarja.

Politiki se brzojavlja z Dunaja, da glasovanje o jezikovnem vprašanji nikakor ne more veljati za zmago levicarjev. Desnica je že nekaj dni poprej vedela za osodo vseh predlogov, in rezultat glasovanja je samo ta, da ostane vse pri starem, s čemer je desnica gotovo zadovoljna. Pokazalo se je sicer res, da je večina desnica jako majhna, in da bo treba zbrati vse moči, da se obvaruje novih napadov leve. Vsekako pa ima desnica še vedno večino proti levici, če se tudi ta zjedini s Coroninijevim klubom, brez ozira na to, da Coroninijev klub ne mara za pretirane demonstracije levicarjev. Poslednji so s to debato ono pospešili, česar nikakor ne morejo z radostjo pričakovati, namreč razpust zbornice, in ta se bo, kakor vse kaže kmalu objavil. Pri novih volitvah se bode pa večina in vlada samo utrdila. Poslednja je pri debati igrala rolo neutralnega gledalca, in to ne samo po svoji volji. Sploh nema levica nikakega povoda častitati si na svojem obnašanji pri debati, zlasti Plenerjev govor jej ni nič koristil. Levica je zdaj po tej debati dalje od svojega smotra, kakor kadar koli, in stanje ministertva je trdnjše, kakor kadar koli. S svojimi demonstracijami si je levica požagala poslednje veje. Take demonstracije, kakršne so uganjali konci jezikovne debate, maščujejo se nad stranko samo.

Ogerski ministerski predsednik Tisza misli predlagati zbornici, da opusti predlogo o mešanih zakonih, ki jo je že dvakrat gosposka zbornica zavrgla. Liberalna stranka se je v svojej konferenci izrekla za Tiszin predlog. Ministerski predsednik je izjavil v tej konferenci, da njegovo Dunajsko potovanje je veljalo največ hrvatskemu vprašanju, pa je tudi o predlogi o mešanih zakonih poročal.

Serajevski nadškof prišel je v Rim. Podal se je tja, kakor se sliši, da poroča papežu o položaji katoliške cerkve v Bosniji. Nadškof je baje s tem položajem jako nezadovoljen, in očita avstrijskeji vladi, da preveč obkłada pravoslavne in mahomedance z dobrotami, katolike pa prezira. Tudi vprašanje o nekonfesijonalnih šolah omenja v svojem poročilu, in posebno poudarja, da je vlada skoraj samo turške in pravoslavne učitelje nastavila. Država daje tudi premalo denarja za zidanje cerkev, in nadškof misli v tem oziru prositi papeževe pomoči.

Vnanje države.

Ruska vlada bode imenovala Butenjeva stalnim poslanikom pri Vatikanu. Imenovan bode takoj, ko bodo dobili sposobnega tajnika za to poslanstvo.

Iz Petrograda se poroča 30. januarja: Zdravniki so carju priporočali opustiti svoje samotno življenje in se bolj udeleževati družbenega življenja, da se popravijo njegovi živci. Giersovo poročilo o tem, kar je zvedel na Dunaji in v Berlinu, je carja jako zadovoljilo. — V Harkovu bil je z bodalcem zaboden žandarmerijski častnik Jahilijev, katerega sta odposlala Sudejkin in Dagajev zasledovat socialiste. Po poizvedbah prišli so na sled neke skrivnejske tiskarne. — Nek pek hotel je otrovati vso carsko obitelj. — Vsled odkritij, ki so jih našli v papirjih

podpolkovnika Sudejkin sta žurnalista Krivenko in gospica Usova dejana v zapor. Ta dva sta neki posredovala dopisovanje mej v Sibirijo pregnanimi političnimi ujetniki in nihilističnim komitetom.

Francoski admiral Courbet neki hoče bombardovati kitajska obrežja, ako bode Kitaj začel vojsko. Kitajski poslanik v Parizu in v Londonu marquis Tzeng se je neki obrnil v Peking po instrukcije, kako hoče zdaj postopati, ko je francoska vlada vsako občevanje z njim odrekla. Dokler ne dobi odgovora ostane neki kitajsko poslanstvo v Parizu. — Kakor se poroča v „Pol. Corr.“ iz Pariza, je pri Sontay-i pal tudi podkralj Jün-Nanski, dobro znana oseba v Peking, zaradi česar je velika nejevolja pri kitajskem dvoru. Iz v Sontay-i uplenjenih pisem se razvidi, da je kitajska vlada v zvezi s črnimi prapori.

Španska vlada je sklenila prepovedati bankete v dan 4. februarja, na obletnico proklamacije republike.

Iz Carigrada se poroča, da se je ruski poslanik Nelidov ponudil, da hoče posredovati mej turško vlado in zastopniki grške cerkve v Carigradu. Kakor se sliši, je gospod Nelidov stavil velikemu vezirju pogoj, da porta izvede ferman, ki se tiče imenovanja bolgarskih škofov. Ruski poslanik se je obrnil tudi direktno v phanar (zastopništvo grške cerkve), odposlal je tja poslaniškega svetnika Onova, da posreduje. In sklican je bil sovet dveh članov sinode in dveh posvetnih svetnikov, in on je jim razložil, da je jedina vlast, na katero se more obrniti sveta sinoda, velika pravoslavna Rusija. Rusija pa more samo tedaj posredovati, ako je k temu od dotičnih korporacij poklicana. Navzočni so pa neki zavrgli posredovanje Rusije. Poslanik se je na to obrnil baje do patrijarha samega.

Dopisi.

Z Dunaja 30. januarja. [Izv. dop.] Ker se je raznašala vest, da misli vlada gimnazijo v Rudolfovem zaradi prepičlega števila učencev opustiti, obrnil se je grof Margheri, kot poslanec dolenskih mest do ministra barona Conrada, ter mu razložil imenitnost tega učnega zavoda za celo dolensko stran, katera, zlasti pa mesto Rudolfovo, bi bila silno oškodovana, ko bi vlada res kaj takega nameravala. Gosp. minister je odgovoril, da vlada nikakor ne misli gimnazije v Rudolfovem opustiti, ker tudi ona spozna njeno potrebo in korist.

Z dežele 28. januarja. [Izv. dop.] Gospod urednik! Minulo je že nekaj mescev, odkar nesem Vam nič pisal. Pa vedite, da pričnem vselej z nekakim strahom za Vaš cenjeni dnevnik kak dopis kovati, kajti znano je nama obema, da imam nekje — smolo! — Pri Vas v belej Ljubljani se sem nekaj časa čudne reči gode. Človek vse to s kmetov opazujoč, bi rad marsikaj povedal in tistemu gosp. tolmaču 19. §. v zadnji seji mestnega zbora resnico razkril, če bi nekdo z rudečim ali pa višnjem svinčnikom v roci za njim ne stal. — Zategadelj naj danes popolnem nedolžne stvari opišem, tikajoče se Ljubljanskega mesta — oziroma učiteljstva na dečkih šolah. Gosp. mestni odbornik prof. Šuklje je dne 28. decembra 1883 l. v mestnem zboru pravo zadel, da so se namreč uredile učiteljske plače na javnih ljudskih šolah Ljubljanskega mesta. To učitelji po vsej resnici in pravici zaslužijo, da se jim s tem materijalno stanje nekoliko izboljša! Vender z vsem, kar je g. Šuklje že v dveh sejah govoril, dopisnik z dežele ne more zadovoljen biti. Kolikor se še spominjam, je omenjeni g. mestni odbornik hvalil ter povzdigoval vse mestne učitelje brez izjeme. Mar pa v resnici vsi to hvalisanje zaslužijo? Ali so bili vsi mestni pedagogi (?) vedno značajni možje? Jako dvojim! Da, je vmes nekaj zelo zaslužnih mož za slovensko šolstvo à la vodja Praprotnik, upokojeni učitelj Močnik, F. Stegnar c. kr. učitelj na Gradu, g. Tomšič učitelj na vadnici itd. to vsakdo zna. Gosp. urednik! Mar ni to lepo število mej Ljubljanskim učiteljstvom na dečkih šolah? Tudi se pri oddaji služeb, kakor je prof. Šuklje trdil, nikdar oziralo ni na zmožnosti in zasluge na šolskem polji. Nasprotno so dobivali službo le ljubčeki dotičnih šolskih gosposk — recte g. nadzornikov. — Kdor se je znal bliniti in s pinjo v roki okoli gospodov hoditi, je dobil službo! — Meni nikakor ne gre v glavo, po katereji postavi morajo nekateri g. učitelji v Ljubljani biti? Poznam več gospodov, ki so takoj po izstopu iz učiteljskega lepo v mestu ostali; drugi se pa leta in leta na kmetih potikajo, kar je za starejše učitelje jako krivično! Veste kaj gosp. urednik! Če bi imel dopisnik pri oddaji učiteljskih služb kakšno besedo, (kar se ve, da nima) bi vse tiste učitelje na mestnih šolah, koji so za časa najhujše Stremajerjeve dobe največ ne-

značajnejši in nasprotniki slovenskemu narodu bili, kakor so: Bellè et tutti quanti — nadomestil z jedrom učiteljstva z dežele! Ljubljansko mesto more imeti značajne učitelje, ne pa kukavice; kajti učitelj je oni faktor mej narodom, ki ima največ upliva na poznejši razvoj značaja! Sl. mestni šolski svet ima sedaj lepo priliko nadomestiti par omahljivih učiteljev z značajnimi in bolj zmožnimi, na koje se sme zanašati da bodo vedno narodni ostali. — Prejšnja leta je mestni šolski svet veliko napako učinil, da je na javnih ljudskih šolah nastavljal absolvirane pripravnike, kar bi se ne smelo nikdar zgoditi; ti naj gredo na kmete, da si tam nabere dovoljkušenj — in še le po večletnej dobri praksi, naj bi se nje ozir jemal! Saj sloveči nemški pedagog Kher pravi: „Ein Jahr Schulpraxis ist mehr wert, als die ganze Kathederweisheit!“ — To sem napisal v obrambo vsega učiteljstva na deželi! —

Iz Šoštanja 30. januarja. [Izv. dop.] Razmere mej cerkvenim in političkim župnikom postajajo čem dalje, tem bolj zamotane. C. kr. okrajni glavar v Slovenjem Gradci je ukazal tukajšnji c. kr. pošti, da mora vsa pisma, ki se glasé na župnijski urad sv. Mihela pri Šoštanju, pošiljati njemu v Slovenji Gradec, da jih tedaj ne sme izročiti cerkvenemu župniku. Okrajni glavar odpira pisma, ter jih odprta deva v zavitek okrajnega glavarstva in pošilja župniku nazaj. A g. župnik se brani, sprejemati taka odprta pisma. Okrajni glavar je tedaj ukazal, da mora občinski sluga nabijati pisma na farovška vrata, kjer mirno vise, dokler jih veter ne odnese ali pomočnjaki ne raztrgajo. Vprašati vendar moramo:

1. Ali ima okrajni glavar pravico pisma vzprejemati, ki se glasé na župnijski urad, če prav je prevzel državna župnijska opravila, kajti cerkvena opravlja župnik, ki ima tedaj saj polovico pravice do tacihi pisem? dalje

2. ali sme okrajni glavar cerkvene knjige in celó cerkveni pečat vzeti iz župnijskega urada, ker so knjige in pečat gotovo lastnina župnijske občine? in

3. ali škofijstvo v Mariboru ničesar ne vé o tem, kar se tukaj pri nas godi in ničesar ne bode ukrenilo, da se konec stori homatijam, ki so na največ škodo našim župljanom?

Duhovniki pričakujejo, da se bode g. knezškof potegoval za pravice cerkve, katere se po njihovem mnenju kratijo. Mi posvetni pa želimo, da se čem preje uredijo res že neznosne razmere, ki so navstale iz podpisane konflikta.

Iz Ribnice 28. januarja. [Izv. dop.] Osodepolni, večidel pa „nadepolni“ gigant Kurent, kateremu je letos v Ribnici pretel strašansko „fiasco“ v besede najčistejšem pomenu, — obupal bi bil skoro nad svojimi častilci te doline, da mu ni še o pravem času na pomoč prišel rešitelj — iz srede Dolenjevaške požarne brambe, kateri mu je dal vsaj toliko duška, da se njemu — temu ljubeznjivemu pustu — ne bo več treba bati kakšne „nemoderne“ — blamaže.

Tako pridemo po kratkem „uvodu“ do začetka praznovanja „pustne dôbe“ v letu tisoč osemsto osemdeset in štiri, osobito se ve da v Ribniškej dolini; da je pa začetek vsak težak, to je že stara stvar!

Ta začetek zaznamovati nam je z veselico, katero je v našem trgu dne 27. t. m. zvečer priredila v prostorih g. Iv. Rusa pr. požarna bramba iz Dolenje Vasi. — Program temu zabavnemu večeru bil je: Tombola s plesnim venčkom.

Kar se tiče veselice udeležbe, je bila le-ta, kolikor smo opazili, nekako povoljna; zlasti odlične gospôde iz ribniškega trga je bilo mnogo zastopane, razen te pa je bilo videti tudi dokaj zunanjih gostov, ki so počastili s svojo navzočnostjo ta večer, namreč iz Kočevja, Sodražice in drugod. Neugodno vreme je baš zadnje trenutke opoviralo tudi nekoliko udeležitev unanjim gostom, — kar se ve da se dá opravičiti, ne tako „mrznja“ do veselice in osnovalnega odbora — ali kaj bi dejal, — nekaterih bližnjih povabljenih gostov, ki so držč se svojega starega gësla: „če se greš, pa se grem“, pozabili na — vabila, se ve da. — O, Utopien — Land — du schönes Land, wie sehnt mein Herz . . . ! Pa — idimo k programu!

I. Tombola. Tablice (ali kako naj bi dejal tistim „karticam“ kjer so bile „numare“ gori, in na „numarah“ — f. . . ol?), tedaj te table ali tablice, so urne „prodajalke“ kaj vestno in brzo spečavati se trudile, če so bile s kupčijo zadovoljne,

kdo ve! — Povsem bi smelo trditi, da se je ta točka — z malimi marogami — precej dobro izvršila; dobitki so dobiteljem „dobro došli“, — bili so kaj dobro izbrani. (Jedini steklenici (za jesih in olje) niste prišli v izvoljeno oblast.) Občinstvo se je s tombolo zadovoljno čutilo — če nam je dovoljen ta izraz, — slišati vsaj ni bilo od nikoder „trde kritike“, „mehka“ kritika pa — itak ne škoduje včas . . .

Idimo sedaj k — plesu!

Naj o tem omenimo pred vsem truda, ki ga je osnovalni odbor sploh imel, gledaje na vse strani, kako bi ustregel vsakateremu posebej in vsem skupaj! Naloga — dobiti za navaden „plesen venček“, kjer je udeleženi recimo 10—12 parov izvežbanih plesalcev — primerne muzike, — ni tako lahka, kakor bi si kdos prva mislil, časi pa so neugodni! Vkljub vsemu temu si je vendar odbor tu naročil oddelek mestne kapele Kočevske, ki je stregla ali vsaj streči imela nemirnim plesalcem — po njihovej, a ne po — svojej želji! Ne trdimo sicer, da igralci neso primerno izšolani, in izurjene moči, se nam vendar mlo pri srcu stori, videč da ni vse tako držalo se „takta“, kakor ga ne le sekirice, temveč n. pr. tudi namen . . . zahteva. Godba je bila pri nekaterih piecrah popolnem na svojem mestu, — sem ter tja se je vendar čula tudi takova disharmonija, da smo povod imeli „ein hartes Urtheil fallen zu lassen“.

Ples se je v celem tiru vrstil redno in gladko, in kot zrno celega „amusement-a“ dospel do svojega mogočega vrhunca; da se v tem nespretno sestavljenem poročilu spomniti moramo nikdar utrujenega reditelja četvork in družih plesnih komadov, — gosp. R. — ija, umeje se samo po sebi! Kdo bi mu ne izrekel svoje skromne hvale? — Tedaj: Na svidenje!

H kratkemu temu dopisu dodati nam je še nekoliko zaostalih pohvalnih opazk. Namreč: Kakor pri celem osnovanju zabave, tako se je pokazal tudi pri kaj okusno ozajšanih prostorih, kjer se je veselica vršila, hvalevreden trud in skrb za vse potrebne naprave ta večer; ter se je to izvršilo po vsej danej mogočnosti po prizadevanju načelnika požarne brambe g. Ig. Mrharja, in ostalega osnovalnega odbora. — Dotična pohvalna izjava čula se je in izrekla slehernemu v primernej meri, kar je gotovo nekako nadomestilo primanjkajoči materialni uspeh; vsaj po našej želji imel bi le-ta biti nekaj bolj ugoden, kakor je baš dosegel se. — Krivde o tej zadevi nečemo nikomur z bobnom javnosti predbacivati, — ostane nam tedaj k večjemu upanje, priti prej ali pozneje še do kakšne prilike, glede veselice v Ribnici — kakšen „glas upijočega v puščavi“ — povzdigniti!

Slednjič se nam je pohvalno izraziti o g. krčmarju R., ki je prepustil vse k zabavi potrebne prostore brezplačno, na drugej strani pa skrbel za redno in kolikor moč brzo postrežbo. Tacihi dobrohotnih mož naj bi pri enakih prilikah v ribniškem trgu več imeli!

„Vsakemu svoje!“ pravi nek latinsk, pa tudi slovensk pregovor.

Občni zbor c. kr. kranjske kmetijske družbe.

V Ljubljani 30. januarja.

Predseduje društveni predsednik baron Karol Wurzbach, c. kr. vlade zastopnik je c. kr. dež. vlade svetovalec pl. Wurzbach in navzočen je g. dež. glavar grof Thurn.

Dvorana je polna udov in tudi pred dvorano je jako mnogo udov in živahen pogovor.

Predsednik baron Wurzbach prične zborovanje z nemškim ogovorom, slovenski reče samo: „Vas pozdravim“, kakor se sploh mej vso obširno debato poslužuje jedino le nemškega jezika, mej tem ko je g. deželni glavar grof Thurn govoril dosledno slovenski. Predsednik slovenske kmetijske družbe moral bi vsakako govoriti slovenski, to je naše mnenje, a da se nam ne bode zopet očitala, kakor včeraj v najnovejšem slovenskem dnevniku, „surovost“, ako se potegujemo za veljavo slovenskega jezika pri važnih prilikah in zborih, raje molčimo, ker mislimo, da bode g. Jerič tudi tu se potegnil za nemščino.

Predsednik baron Wurzbach spominja se umrlega knezoškofa dr. Pogačarja, kateri je bil zaslužen za cerkev in državo, in katerega je ljubilo vse prebivalstvo v Kranjskej in pozove zbor, da v znamenje sočutja vstane, kar se zgodi.

Baron Wurzbach pravi dalje, da je bilo doslej običajno, da je prihajalo k občnim zborom k večjemu 30 do 36 udov, a pri zadnjem občnem bilo jih je preveč, in magistratna dvorana premajhena, tako, da ni bilo mogoče ločiti zborovalcev od poslušalcev in le ti zadnji so najbrž v nevednosti, oddali volilne listke za tajnika in odbornike. Desna stranka zahtevala je odobrenje volitve, leva pa novo volitev.

Razgovora ni bilo mogoče, ker je desna stranka takoj zapustila dvorano in tako postal zbor nesklepčen. Vladni zastopnik se je tudi izjavil, da ni bila volitev pravilno izvršena, zaradi tega se je odredila nova volitev, ki se potem, kakor smo včeraj poročali, izvrši. Izvoljen je tajnikom g. Gustav Pirc, v centralni odbor pa gg. F. X. Souvan star. in dr. Poklukar.

Novo izvoljeni tajnik g. Pirc se zahvaljuje za izvolitev. Njegova naloga ne bode lahka, a zaviralo ga ne bode nasprotstvo, pač pa to, da bode on prvi naslednik ranjkega dolgoletnega tajnika kmetijske družbe dr. vit. Janeza Bleiweisa-Trsteniškega, kateri je toliko storil za prosep kmetijstva, da to njemu, ko bi storil tudi vse, ne bode mogoče. Vse sile pa hoče napeti, da bode na novem mestu deloval na prosep kmetijstva in na korist Kranjske. (Dobro! Dobro!)

Centralni odbornik gosp. Luka Robič poroča o častnih diplomah za posebne zasluge v poljedelstvu in nastvetuje, da naslednji kmetovalci dobé take diplome:

Na predlog kmetijske podružnice v Ilirskoj Bistrici: Ivan Renko, posestnik na Premu; Josip Dekleva, posestnik na Premu; Fran Tomažič, posestnik v Janževem Brdu; Anton Žgur, župnik na Premu; Josip Matko, posestnik v Bitinjah; Josip Mihačič ml., posestnik v Čeli za posebno skrbno sadjerejo; Anton Špilar, posestnik v Turnu; Ivan Baša, posestnik v Bitinjah; Andrej Frank na Premu; Pavel Renko v Nadjem Selu, za vzgledno kmetovanje; na predlog podružnice Bohinjska Bistrica: Andrej Stare, posestnik v Bitnem za umno napravo sušilnice za sadje in Anton Odar, posestnik v Starih Fužinah za umno sirarstvo in previdno vodstvo sirarskega društva; na predlog podružnice Vipava: Fran Kavčič iz Št. Vida, za vzgledno gnojišče; Matija Erjavec, dekan v Vipavi za umno čebelarstvo; Josip Poljšak, posestnik na Slapu in Filip Vetovec, posestnik v Št. Vidu za skrbno posnemanje Slapske šole v vino- in sadjereji; od podružnice Kranjska Gora: Fran Medic, nadučitelj na Jesenicah za povzdigo sadjereje in pokončavanje škodljivih mrčesov; na predlog podružnice Planina (Cerknica): Fran Premrl, posestnik in Karol Dermelj, nadučitelj v Cerknici za hvalevredne zasluge v kmetijstvu in sadjereji; na predlog podružnice Metlika: Anton Aleš, dekan v Semiči, za nasajenje posebno žlahtnih trt; Fran Šetina, učitelj v Črnomlju, za posebno marljivo sadjerejo in za praktičen pouk v požlahtnenji sadnih dreves; Ivan Šušteršič v Semiči za vzgledno obdelovanje svojih njiv in vinogradov po najnovejšem načinu in za povzdigo in pospeševanje živinoreje; Jurij Bajuk v Bozakovem za umno trtorejo in kletarstvo; od podružnice Kranjska Gora: Blaž Artelj, župnik na Jesenicah, za skrbno pospeševanje kmetijstva in umno živinorejo; na predlog podružnice Bistrica in g. Matije Ranta: Alojzij Domicelj, posestnik in c. kr. poštar v Zagorji, za umno kmetovanje, živino- in sadjerejo in ker je on prvi na Pivki vinorejo z dobrim uspehom začel; Josip Potepan, posestnik in župan v Jablanicah, za posebno skrbno in vzgledno sadjerejo in čebelarstvo; župnik Josip Preša, za izvrstno čebelarstvo in umno kmetovalstvo.

Proti tem predlogom hoče nekaj Dežman ugovarjati, a gospoda odbornika Robič in Brus, počita g. Dežmana, da se je vršilo vse pravilno po pravilih. Na to umakne Dežman svoj predlog in občni zbor jednoglasno pritrdi odlikovanju zaslužnih kmetovalcev. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Vzmoglo je dramatično društvo priljubljeno čarobno igro v 3 dejanjih „Zapravljivec“ po večletnem prestanku na oder spraviti. V nedeljo 3. dan februarja se bode ta z gosto in ljubko godbo in s petjem prepletena igra s prijaznim sodelovanjem vrlih naših čitalničnih pevcev predstavljala. Pod vodstvom neutrudljivega kapelnika g. Burgarella

študira se marljivo pevski del, uloge so pa srečno razdeljene; ne dvomimo torej, da nam napravijo naši igralci tudi ta večer mnogo in prijetne zabave.

— (Umrli) je 29. t. m. dopoldne v Trstu gospod Josip Godina Verdeljski, umirovljen c. kr. fin. višji komisar, znan po svojih spisih v slovenskem jeziku, kakor: Zgodovina Trsta in okolice itd. Doživel je 76. leto, a bil je še živahnega duha, kolikor smo razvideli iz zadnjih njegovih pisem — vedno pa odločen narodnjak. Lahka mu zemljica!

— (Iz Rovt) se nam piše: Umrli je 30. dan t. m. zjutraj č. g. župnik Janez Žust v 69. letu po petdnevnej mučnej bolezni. Pogreb bode 1. svečana t. l. dopoldan. R. I. P.

— (Glantscher Demokratenverein), kateremu je že 40 članov umrlo, kar je že nekeke epidemiji podobno, sklical je nedavno zbor, pri katerem se je posvetovalo, bi se li društvo razpustilo, ali pa samo preimenovalo. Naslova „demo“-krati začeli so se sramovati, češ, utegnil bi kdo misliti, da smo tolike glave, kahor znani demokratje na Dunaji. Ste jih li videli, zvite glavice? Ako že preimene ime, in se sramujejo demokratov, naj se imenujejo „krokarje“. To ime bi jim vsaj pristojalo.

— (Gorelo) je danes zjutraj ob 3. uri v Snebrjah za Savo. Čuvaj na Gradu naznanil je ogenj z jednim strelom in oddelek požarne brambe podal se je na gorišče in vrnil se ob 5. uri ko je bil ogenj pogašen. Gorela je streha jednega poslopja.

— (Umoril) je včeraj v noči delavec Fran Črne v Velčah, 20 let starega tovarniškega delalca z imenom Jesiha, s tem, da ga je sunil z nožem v srce in v glavo, tako da je bil Jesih takoj mrtev. Črneti so prijeli žandarji, Uzrok umora bila je ljubo-sumnost.

— (Majski hrošči v januarji.) 23. t. m. so zapazili v neke hiši v Trnovskem predmestju živečega hrošča (kebra), ki je letal po sobi. Kako je prišel v hišo, se ne ve. Nek gospod je danes prinesel tega hrošča k nam v uredništvo živega pokazat. To je gotovo kaj redkega v tem času.

— (Iz Kamnika.) Čitalniški odbor za leto 1884 se je sledeče konstituiral: predsednik g. dr. Maks Samec, župan; podpredsednik g. Josip Močnik, lekarničar; blagajnik g. Jernej Čenčič, vodja deklški šoli; tajnik in knjižničar g. Valentin Burlik, vodja deški šoli; zastavonoša g. Ivan Pujman, nadgozdar; odborniki gg. Fran Prohinar, Alojzij Medved, Gregor Slabajna, Alojzij Stadler, Ivan Stelč, meščani Kamniški. Odbor volil je v dramatičen odsek gg. Alojzija Vremsaka, Ljudevita Stiasnyja, Josipa Fajdiga in Gustava Kronabethvogel-na jun. Na Svečnico napravi Čitalnica veselico. Predstavljali se bodete igri: „Župan“ in „Bob iz Kranja.“ Po predstavi bode ples. Ker ste igri osobito za predpust jako zanimivi, nadjamo se obilne udeležbe.

— („Narodna Čitalnica“ v Kranji) napravi v soboto 2. februvarja 1884 v svojih prostorih Vodnikovo slavnost z naslednjim programom: I. 1. Vilhar: „Pobratimija“, moški zbor. 2. Slavnostni govor. 2. Vilhar: „Luna sije“, mešan četverospjev s sopran-solo. 4. Iz opere „Robert der Teufel“, sopran-solo (tekst česki). 5. Vilhar: „Naša zvezda“, moški zbor s tenor-solo. — II. Sijajni ples, pri katerem svira vojaška godba domačega 17. pešpolka. Ustopenina za ude 50 kr.; za po udih upejlane goste 1 gld., gospe in gospice so ustopenine proste. Začetek točno ob 8. uri. K obilnej udeležbi vabi najljubnejše odbor.

— (Celjska posojilnica) imela je dne 27. t. m. svoj redni občni zbor. Ko je društveni ravnatelj g. M. Vošnjak objavil letno poročilo, stavil je načelnik nadzornega sveta g. prof. Ivan Krušič svoje predloge o razdelitvi čistega dobička za 1883. Ti predlogi vzprejeli so se jednoglesno in znaša vsled tega splošni rezervni sklad s 1. januarjem t. l. 2462 gld.; posebni rezervni sklad 1375 gld. 70 kr. V vodstvo so bili zopet izvoljeni: gosp. M. Vošnjak ravnatelj, gg. dr. Serbec, F. Janež, L. Baš, dr. Filipič, F. Kapus odborniki. Ta volitev velja za dva leti. Vsi člani vodstva odrekli so se kakor leta 1881. in 1882. tako tudi l. 1883. vsacemu deležu po pravilih jim pristojnega čistega dobička, dobrodelnim namenom na korist.

— (Premembe v lavantinske škofiji.) Gospod Mat. Stagoj, župnik v Trbovljah postal je oskrbnik dekanije v Laškem. Prestavljena so gg.

kaplana: Josip Kralj iz Šostanja v Žalec, Ivan Govedič iz Šmartna pri Slov. Gradci v Šostanj.

— (Promet tujcev v Belemgradu.) Po razkazilih statističnega urada obiskala je 1883 l. 17.349 tujcev Beligrad. Izmed teh jih je bilo 5200 iz Srbije, 4943 iz Ogerske in Hrvatske, 3670 iz Avstrije mej slednjimi: 293 iz Česke, 114 iz Tirolske, 236 iz Kranjske, 168 iz Dalmacije. Iz Italije 1546, iz Nemčije 456, iz Turčije 360, iz Francoske 320, iz Bolgarske 129, iz Bosne 114, iz Švice 113, iz Rumunske 98, iz Rusije 89, iz Grške 74, iz Belgije 65, iz Črnogore 56 itd. Iz Ogerske, Hrvatske, Česke, Kranjske, Dalmacije in iz Italije dohajali so večinoma delalci, iz Francoske, Nemčije Belgije in Švice pa večinoma trgovci in obrtniki.

Razne vesti.

* (Največja vinska trta na svetu) je v georgijske državi v severni Ameriki. Četudi je še samo 18 let stara, vender je že dolga jedno angleško miljo in rodi vsako leto pet voz grozdja.

* (Gospica Eliza Petzold,) znana jahčinja v cirkusu v Parizu se je omožila. Gospica Eliza, sedaj gospa baronica de Blanchère, vzela je jednega najbogatejših francoskih kavalirjev, nekega francoskega častnika, kateri je jako lep mož in ima kakih 6 milijonov frankov premoženja. Gospa baronica pa je tudi sama imela dokaj premoženja, in tako bodeta že oba lahko shajala. Nova zakonska dvojica se je takoj po poroki, ki je bila v Parizu, podala v Nizzo.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“

Ptuj 31. januarja. Vzlic najsilnejšemu pritisku nemčurških agitatorjev dobil Raič od oddanih 360 glasov 318, nemčurske stranke kandidate samo 42. Raz streho „Narodnega doma“, v katerem praznujejo volilci in drugi Slovenci slavni dan, plapolati cesarska in slovenska zastava. Slava vrlim volilcem!

Dunaj 31. januarja. „Wiener-Zeitung“ objavlja naredbo vkupnega ministra z dne 30. t. m., po kateri se na podlagi zakona z dne 5. majnika 1869 za sodnijska okrožja Dunaj, Korneuburg in Dunajsko Novo mesto, določijo izjemne odredbe, ki so ob enem veljavne za sumna pisma, nevarne tiskovine. Z drugo naredbo vkupnega ministerstva se ustavi porotne sodnije v sodnem okrožju Dunajskem in Korneuburškem.

Od zdravnikov mnogokrat priporočano. S svojim prebavilnost pospešujočim uplivom se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, ki se uporabljajo proti bolečinam v želodci in spodnjem delu trupla. Cena škatelci z uporabljenim navodom 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vedno A. Moll, lekarinar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. (690—3)

Tuji:

dne 30. januarja.

Pri **Malléi**: Jušt z Dunaja. — Dr. Schindler iz Ljubljane. — Witman z Dunaja. — Brezovnik iz Vojnika. — Fertin iz Prečina. Pri **južnem kolodvoru**: Baron Mana z Dunaja. — Dornig iz Gorice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. jan.	7. zjutraj	742-16 mm.	- 7-0°C	sl. svz.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	742-24 mm.	+ 5-0°C	sl. jz.	d. jas.	
	9. zvečer	743-50 mm.	+ 2-6°C	sl. jz.	d. jas.	snega.

Srednja temperatura + 0-2°, za 1-5° nad normalom.

VOŽNE LISTE
slovensko-nemške in nemške.
priporočila po nižji ceni
v Ljubljani
„NARODNA TISKARNA“

Novo otvorjena
zaloga čevljev
Wien, I., am Hof Nr. 5,
pri
! Damen-Glück !
priporočila častitemu občinstvu iz najboljšega blaga narejeno
obutev,
lastni izdelek,
vsake vrste za gospode, gospe in otroke na veliko izbero, najele-gantnejše narejeno in po najnižjih cenah. — Naroče iz provincij po meri in poplave se hitro izvrše. — Ilustriran cenik z navodom, po katerem si lahko vsak sam nogo zmeri, pošlje se zastonj in franko.
Schuh-Magazin „zum Damen-Glück“,
Wien, I., am Hof Nr. 5. (23—3)

Dunajska borza

dne 31. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 90	kr.
Srebrna renta	80	30
Zlata renta	100	45
5% marnena renta	94	95
Akcije narodne bank	849	—
Kreditne akcije	308	—
London	121	20
Srebro	—	—
Napol.	9	61 1/2
C. kr. cekini	5	71
Nemške marke	59	35
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	55
Ogrska zlata renta 6%	121	75
" papirna renta 5%	89	80
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	87	65
Dunava reg. srečke 5%	104	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	120	20
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	90
Kreditne srečke	104	50
Rudolfove srečke	100 gld. 173	50
Akcije anglo-avstr. banke	10	25
" " " "	120	115
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	20	25
" " " "	226	50

Kmetijski pomočnik, ekonom,

izveden v kmetijstvu, išče službe. Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu „Slov. Naroda“.

(76—1)

V najem

se takoj odda v Cerknici

štacuna s potrebnimi prostori,

prilpurna za kupčijo z mešanim blagom, potem klet, spalna soba in kuhinja. Stacuna stoji pri okrajni cesti na pripravnem kraju. — Pogoji se zvedo pri lastniku hiše št. 149 v Cerknici.

(74—1)

Hiša

v sredini mesta **Krškega**, jednonadstropna, z gospodar-skimi poslopi, v popolnem dobrem stanju, ter pripravna vsakovrstnemu podjetju, ki da sedaj brez gospodarskih poslopij na leto 400 gld. najemščine, se **proda** iz proste roke po jako ugodni ceni.

K tej hiši pripada tudi

3 orale njiv in travnikov,

kateri se tudi prodajo.

Kdor želi to hišo kupiti, zve natančneje v **občinski pisarni v Krškem**.

(75—1)

Častitemu p. n. občinstvu naznanjam, da bode

mizarstvo

mojega ranjcega moža še nadalje obstajalo, ter da sem vodstvo izročila večjemu strokovnjaku, ki bode vsa mizarška dela, stavbena in pohištvo natanko, lično in po nizki ceni izvrševal. Za obilna naročila se uljudno priporoča

(69—2) **Josip Cvetanovič-a udova.**

Krško, meseca januarja 1884.

Izumil!!!

Po neutrudljivih študijah se je **dr. pl. Ben-den-u** posrečilo napraviti

pomado za lase,

o kateri se po vsej pravici trditi sme, da **zadostuje svojemu namenu**. Po tej pomadi v kratkem času zrastejo gosti lasje in brada, ter je tudi dober pripomoček proti izpadanju las. **Izu-mitelj jamči za gotov uspeh.**

Cena lončku 2 gld.

Pristna se dobiva proti predpošiljavi zneska pri izumitelji samem, **dr. pl. Bendenu**, Prag, Salmgasse 7. (56—4)